

Rebalans proračuna

Rebalans proračuna za ovu godinu temelji se na višku prihoda od 5 milijardi kuna. Prema riječima ministra Šukera radi se o znatnom rastu poreznih prihoda, posebice o rastu poreznih prihoda temeljem poreza na dodanu vrijednost.

Rebalans ima svoju predizbornu dimenziju. Zdravstvo, obrazovanje, poljoprivreda, dječiji doplati namjene su "širokog spektra" što će, vjeruje vladajuća stranka, birači prepoznati i primjereno honorirati. Ovaj i ovakav pristup nije novina u predizbornim kampanjama tržišne demokracije. Drugo je pitanje koliko je to dobro u dugom roku i koliko će takva politika opterećivati naredne proračune. Porezna teorija i praksa ovakva ponašanja naziva tzv. političkim porezima. Cijela priča je, kako što je za očekivati, zapakirana na primjereni način.

Na ovim je stranicama u više navrata isticano kako je deficit trgovačke i platne bilance u izravnoj vezi sa saldonom proračuna, odnosno javnim dugom što je ista stvar. Naime, kao što je znano povećanje deficita robne razmjene s inozemstvom izravno povećava porezne prihode, poglavito PDV, što "olakšava" pritisak na proračun. Drugim riječima što je veći deficit robne razmjene to su veći i porezni prihodi. Precizniju elaboraciju čitalac može naći na ovim stranicama u više mojih eseja koji su dostupni javnosti.

Pogledajmo kako se je kretala pokrivenost uvoza izvozom u zadnjih nekoliko godina:

- 2004. 48,7%,
- 2005. 47,3%,
- 2006. 47,2% i
- 2007. 46,0%.

Prema tome, stalno rastući deficit robne razmjene s inozemstvom temeljni je izvor rasta poreznih prihoda. Ni prethodna vlast nije bila imuna od te i takve politike. Tako je pokrivenost uvoza izvozom u 2003. godini iznosila tragičnih 44,3%. Ima li se u vidu da je respektivna stopa u 2000. godini iznosila 56,5% možemo zaključiti da je prisutno kontinuirano smanjenje konkurentne sposobnosti hrvatske privrede. I dalje: od izbora do izbora konkurentnost hrvatske privrede je sve manja. Ovom pridodajmo da je u 2006. godini svijetski GDP rastao po stopi od 5,4% dok je hrvatski rastao neusporedivo sporije - 4,5%.

Da zaključim privredna kretanja u Hrvatskoj su zabrinjavajuća bez obzira na retoriku vladajućih i oporbe. U tom smislu dovoljno je pratiti monetarnu i kreditnu politiku HNB-a da se shvati koliko su stvari zabrinjavajuće.